

Da Martins bedstefar døde

En bog til de 5-9-årige børn inviterer til en samtale om døden. Dels i familien, dels ved professionelles brug i forbindelse med sorgarbejde.

Anmeldelse ■ Af Amalia Lyng Pedersen

■ ”Da Martins bedstefar døde” er den fjerde bogudgivelse i en serie børnesamtalebøger skrevet af børnepsykologerne Anna Rosenbeck og Inger Thormann. De tidligere bøger omfatter ”Når mor og far drikker”, ”Mor er psykisk syg” og ”Når mor og far slår”, udgivet i perioden 2000 til 2008.

Den seneste er skrevet med det formål at blive læst for elever sammen med børn i alderen fra ca. 5 til 9 år for at lægge op til samtale omkring døden.

Bogen handler om drengen Martin, der er 9 år og enebarn. Moderen er frisør og faderen bibliotekar. De bor i et rækkehus, og med andre ord er Martin en dreng, som de fleste danske børn kunne identificere sig med.

Martin har et tæt og godt forhold til sin bedstefar, som blev enkemand, før Martin blev født. Bedstefaderen henter således Martin en dag om ugen. Langsomt føres læseren ind i den tætte og varme relation, der er mellem Martin og bedstefaderen. De kører i bus sammen, spiser kage og drikker saft og læser, og bedstefar fortæller blandt andet om gamle dage. Indimellem sover Martin også hos bedstefaderen, hvilket er ligesom at holde ferie. Martin opfatter bedstefaderen som gammel med gråt hår og lidt langsom i det. ”Bedstefar” har aldrig travlt, og det er så godt.

En dag falder bedstefaderen om og kommer på hospitalet. Efterfølgende får han det bedre, men ender med at komme på plejehjem. Martin fortsætter sin kontakt med sin bedstefar, men det bliver aldrig det samme for Martin. En dag fortæller bedstefaderen, at han fornemmer, at han snart skal dø, hvad der naturligvis gør Martin ked af det og forvirret. Bedstefaderen fortæller samtidig, hvor glad han er for Martin. Herefter går det ned ad bakke, og bedstefaderen dør stille.

Martin observerer, at hans mor er ked af det. Martin er efterfølgende med til at sige farvel til bedstefaderen. ligesom han er med hos præsten og til begravelsen. Martin får også tegnet en tegning, som kommer med til kisten. Historien slutter med Martin, der har svært ved at falde i søvn, og moderen som giver sig tid til at tale om tabet af bedstefaderen og om døden generelt.

Et tabu brydes

Historien udmærker sig således ved en langsom opbygning, hvor forholdet mellem Martin og bedstefaderen beskrives. Samtidig kommer tabet/døden langsomt i flere bidder. Bedstefaderen er gammel, så bliver han syg og langsomt dør han.

I børnehøjde afdramatiseres døden så meget som muligt, ligesom sorgen og vreden beskrives flot og tilladeligt. Samtidig beskrives så mange konkrete livsforhold, som er relevante og giver både barnet og den voksne mulighed for at relatere sig til hovedpersonerne, selv om både livsomstændigheder og dødsforhold og måde i den virkelige verden ofte vil være anderledes.

Bogen er rigt illustreret (af Ursula Seeberg) med smukke og meget udtryksfulde billeder, som fint understøtter historien.

Bogen kan således varmt anbefales til familier og pårørende til børn, som har mistet nogen. Bogen vil også kunne bruges af professionelle i forbindelse med børne-sorgarbejde. Bogen er imidlertid meget vedkommende og beskæftiger sig med et emne, som alle møder på livets vej, og som ofte er sværere end nødvendigt at håndtere på grund af døden som tabu. Bogen vil kunne være med til at nedbryde tabuet.

Amalia Lyng Pedersen

BOGDATA ■

Anna Rosenbeck og Inger Thormann: ”Da Martins bedstefar døde”. Hans Reitzels Forlag, 2009. 30 sider, 168 kr. ib. Til bogen hører en pædagogisk brugervejledning, som kan rekvireres gratis på av@ga-forlagene.dk.

